Strategisch Kompas gemeente Druten
Plan van aanpak
januari 2023

Over dit Plan van aanpak

In het collegeprogramma 2022-2026 spreek het nieuwe college de wens uit om in deze collegeperiode aan de slag te gaan met een Strategisch Kompas voor de gemeente Druten. Voor het opstellen van een Omgevingsvisie is een Strategisch Kompas vaak het startpunt. Met een Strategisch Kompas geven we de Omgevingsvisie namelijk kaders mee evenals de beoogde stip op de horizon voor de gemeente Druten. Het Strategisch Kompas vormt de paraplu voor alle te vormen visies. De omgevingsvisie omvat een concretisering en (gebiedsgerichte) uitwerking van het Strategisch Kompas voor de onderwerpen die van belang zijn voor de fysieke leefomgeving.

De Omgevingsvisie moet eind 2024 vastgesteld worden. Om een inhoudelijk waardevolle visie te kunnen schrijven wordt de noodzaak van een Strategisch Kompas groter. Dat vormt de voor het ontstaan van de wens om het Strategisch Kompas naar voren te halen en eind dit jaar vast te stellen. Volgend jaar kan dan de Omgevingsvisie vast worden op- en vastgesteld. Door deze verbinding tussen Het Strategisch Kompas en de Omgevingsvisie zorgen we ervoor dat de gemeente Druten een duidelijke en eenduidige visie op de toekomst formuleert, doorleeft en doorvertaalt.

Met dit plan van aanpak geven we invulling aan dit traject.

1. INLEIDING

Waarom een Strategisch Kompas?

Maatschappelijke ontwikkelingen en opgaven volgen elkaar snel op. We hebben te maken met de gevolgen van een coronacrisis, klimaatverandering, vluchtelingen, toenemende vraag op de woningmarkt en nog veel meer. Dit vraagt om een duidelijke visie voor de gemeente Druten. Wat voor een gemeente willen we zijn? Nu duidelijk is dat de bestuurlijke fusie tussen gemeenten Druten en Wijchen op 1 januari 2023 niet doorgaat, is het tijd voor een Strategisch Kompas voor de gemeente Druten.

In het Strategisch Kompas willen we inzoomen op de vraag 'wat voor gemeente we willen zijn' in combinatie met het gericht op zoek gaan naar en vervolgens voorbereiden op de nieuwe strategische opgaven en ontwikkelingen die spelen voor Druten. Bijvoorbeeld in relatie tot de vergrijzing, de woningbouwopgave of de duurzaamheidsopgave. Hoe geven we onze strategie (en uitvoering) op deze opgaven vorm? Hoe zorgen we dat we koers houden op de lange termijn? Wat is de context waarin we ons begeven? Wat is onze positie in de regio?Een visie geeft de komende jaren sturing en focus aan ons beleid en onze inzet op de diverse thema's.

Waarom een Omgevingsvisie?

Op (waarschijnlijk) 1 juli 2023 krijgen we te maken met de Omgevingswet. Deze wet schrijft voor dat het Rijk, de provincies en gemeenten in Nederland een Omgevingsvisie moet maken. Eind 2024 moet iedere gemeente een omgevingsvisie vastgesteld hebben volgens de Omgevingswet. Een Omgevingsvisie omvat de integrale langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving.

Wat moet het opleveren?

Met het Strategisch Kompas geven we een krachtige impuls voor het strategisch denken over de gemeente als geheel, haar kernen en wijken en over (haar positie in) de regio. Het is tevens een hulpmiddel voor de gemeentelijke organisatie, de politiek en de lokale

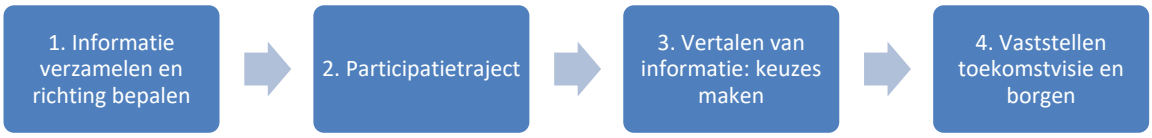
gemeenschappen om met initiatieven te komen die toekomstbestendig zijn en die breed gedragen zijn. Dit geeft de komende jaren sturing en focus aan ons beleid en onze inzet op de diverse thema's. Een Strategisch Kompas (en daarmee ook de omgevingsvisie) biedt uitgangspunten voor detailvisies die de komende jaren geschreven worden.

Uitgangspunten proces

- *We betrekken inwoners, ondernemers en partners*
  Het is een dynamisch en gefaseerd proces dat samen met de gemeenschap, dus met participatie, tot stand komt. We vinden het belangrijk om inwoners, ondernemers en partners actief en creatief te betrekken bij het vormgeven van de Strategisch Kompas.
- *We bespreken de opgaven en dilemma's op ambtelijk en bestuurlijk niveau*
  Gesprekken over klimaatverandering, de woningbouwopgave, voorzieningen en opgaven in bijvoorbeeld zorg en groen voeren we zowel op ambtelijk en bestuurlijk niveau.
- *We houden rekening met de vaststellingsdatum voor de Omgevingsvisie*
  Het Strategisch Kompas geeft kaders en randvoorwaarden mee aan andere visies voor de gemeente Druten. Waaronder de Omgevingsvis. Om deze kaders en randvoorwaarden nog goed te kunnen verwerken is het van belang dat in de planning rekening houden met de uiterste vaststellingsdatum (1-1-2025) van de Omgevingsvisie.

2. PROCESVOORSTEL

Het proces om te komen tot een Strategisch Kompas stellen we op de volgende manier voor:

Stap 1 Informatie verzamelen en richting bepalen

We analyseren de informatie uit de eerder strategische stukken, beleid en participatietrajecten. Ook de resultaten uit de evaluatie van de fusie worden betrokken. We vullen deze informatie aan met actuele trends en ontwikkelingen die relevant zijn.

In deze fase krijgen we een eerste antwoord op:

- Met welke strategische opgaven en ontwikkelingen we aan de slag moeten;
- Welke hoofdlijnen het huidige beleid kent;
- Wat zijn onze dromen voor Druten?
- Hoe we al werken aan deze opgaven, lokaal en regionaal.

Naast analyse van stukken, organiseren we in deze fase ook integrale ambtelijke sessies. In dit verband praten we door over actualiteit, eventuele inconsistenties en witte vlekken in bestaand beleid gezien de opgaven die op Druten afkomen.

Op basis van de eerste stap wordt er een notitie opgesteld waarin de basis voor de nieuwe strategische visie wordt gelegd. Het basisdocument geeft inzicht in:

- Met welke nieuwe strategische opgaven en ontwikkelingen we aan de slag moeten en welke voor ons het meest belangrijk zijn;
- Hoe we werken aan bestaande opgaven, lokaal en regionaal;
- Welke elementen hierin belangrijk zijn om koers te houden;
- Wat de context is waarin we bezig zijn dan wel ons gaan begeven;

- Wat de positie in de regio is ten aanzien van deze opgaven/ ontwikkelingen

Resultaten stap 1
- **Analyse van beschikbare informatie**
- **Eerste basisnotitie. Deze notitie geeft antwoord op de vragen in bovenstaande opsomming. Deze notitie wordt via een informatienota aan de raad aangeboden.**

Stap 2 Participatietraject

Na stap 1 start het participatietraject met belanghebbenden. Dit participatietraject kent verschillende middelen om verschillende doelgroepen aan te spreken. Uit stap 1 komen de punten naar voren waarop we de belanghebbenden bevragen. Uiteraard wordt er een uitgebreid communicatie en participatieplan geschreven wanneer dit duidelijk is. We sluiten aan op en maken gebruik van participatie die bijvoorbeeld al ter voorbereiding van de start van de omgevingsvisie plaatsgevonden (zoals de swipocratie, de dorpentoer en de creatieve legosessies). Immers, door herhaling van participatie-activiteiten in een korte tijd kan participatiemoeheid ontstaan. Dat moet voorkomen worden. Daarnaast zoeken we waar mogelijk de verbinding met eventuele andere participatietrajecten die voor begin volgend jaar op de planning staan.

Resultaat stap 2:
- **Het participatietraject.**
- **Een notitie waarin de resultaten van het participatietraject worden beschreven. De informatienota met de raad wordt gedeeld.**

Stap 3 Vertalen van informatie: keuzes maken

De resultaten van de participatieactiviteiten vormen input voor een multidisciplinaire ambtelijke bijeenkomst. Tegenstrijdigheden en aanvullingen (tussen de resultaten van stap 1 en stap 2) staan centraal en de op basis hiervan te maken bestuurlijke keuzes: botsproeven. Het keuzeproces wordt voorbereid.

Hierna worden de hoofdlijnen van het Strategisch Kompas verder uitgewerkt, samen met de te maken keuzes voor de bijeenkomsten met de gemeenteraad en B&W. Het gaat om (h)erkenning, aanvulling/wijziging en keuzes. Bij bestuurlijke keuzes benoemen we helder de voor- en nadelen.

Na deze bijeenkomsten kan het concept Strategiswch Kompas opgesteld worden. Het college legt een conceptnotitie voor aan de raad. Het is vooral een tekstueel document. Nog niet gefinetuned of opgemaakt. Dat gebeurt als het definitief wordt gemaakt.

Mochten er nog acties nodig zijn dan geeft de raad een opdracht daarvoor aan het college. Dit betekent mogelijk dat het definitieve Strategisch Kompas daardoor later wordt opgeleverd dan onderstaand wordt vermeld. Voldoet het concept aan de wensen en behoeften van de raad, dan besluit de raad dat het concept de definitieve versie wordt.

Resultaat stap 3:
- **Conceptvisie op hoofdlijnen**
- **Conceptnotitie wordt door het college besproken met de raad. De raad besluit of de conceptnotitie de definitieve versie is of dat het college opdracht krijgt voor aanvullende acties. Er wordt gestreefd naar besluitvorming eind 2023.**

Stap 4 Vaststellen Strategisch Kompas en borging

Als de raad besluit dat de conceptnotitie de definitieve strategische visie is, dan werkt het college de Strategisch Kompas uit in een publieksversie. Deze versie is mooi opgemaakt en toegankelijk voor een groot publiek. Het streven is om deze versie in september aan te

bieden aan de samenleving. Onderdeel van de communicatiestrategie rondom de strategische visie is ook hoe het college voorstelt dat de visie een levend document blijft voor het gemeentebestuur en de samenleving.

Vanaf 2024 begint het de uitwerking van hetStrategisch Kompas naar onder andere de omgevingsvisie en het uitvoeringsproces. Het is belangrijk om de uitvoering van het Strategisch Kompas goed binnen het bestuur en de organisatie en in de samenleving te borgen. De opgaven e.d. zullen worden ingebed in de planning & control cyclus en in de uitvoering door de teams. Het Domein Bestuur, Strategie en Projecten zorgt ervoor dat het Strategisch Kompas opgaven gaan leven en duiding krijgen, ook in relatie tot het coalitieakkoord / collegeprogramma / raadsagenda, een duidelijke plek krijgen binnen de organisatie en dat medewerkers weten hoe zij hieraan kunnen / moeten werken.

Resultaat stap 4:

- **Eind 2023 / Begin 2024 wordt de definitieve versie aan de samenleving aangeboden.**
- **Vanaf 2024 gaat de interne organisatie aan de slag met de borging en uitwerking van het Strategisch Kompas, onder andere in de omgevingsvisie. Voor de concretisering in de omgevingsvisie zullen wederom een ambtelijk, bestuurlijk en participatieproces doorlopen worden.**

4. ORGANISATIE

Opdrachtgeverschap
We stellen voor dat de burgemeester in het college als portefeuillehouder fungeert en ook het eerste aanspreekpunt is voor de projectorganisatie bij de totstandkoming van de visie.

Projectleiding
De leiding van het project ligt bij Team Strategische Projecten en Advies (SPA) en deze legt verantwoording af aan de burgemeester.

Rol van de gemeenteraad tijdens het traject
Portefeuillehouders hebben tijdens de raadsvergadering de gelegenheid om de gemeenteraad bij te praten over lopende zaken en projecten. Tijdens iedere vergadering zal de burgemeester dit moment benutten om de gemeenteraad bij te praten over het traject om te komen tot een Strategisch Kompas. Daarnaast worden raadsleden geïnformeerd tijdens de raadsavonden over het Strategisch Kompas en informatienota's.

5. BEGROTING
De kosten betreffen een inschatting die is gebaseerd op ervaringen met soortgelijke diensten in vergelijkbare trajecten.

Betreft	**Bedrag**
1. Advies en begeleiding - Voor het adviseren over en het opstellen van het Strategisch Kompas - Voor de analyse van het beleid en de botsproeven	€ 50.000
2. Participatietraject - De middelen waarmee het project en de bijeenkomsten vorm worden gegeven en onder de aandacht worden gebracht - Kosten voor inhuur externe ondersteuning.	€ 40.000
3. Communicatie - Over het project - Over het eindproduct	€ 18.000
Totaal	***€ 108.000***

Dit bedrag wordt gedeeltelijk gefinancierd uit het beschikbaar gestelde budget in de najaarsnota € 70.000 en gedeeltelijk uit een ontvangen subsidie vanuit de provincie € 38.000.

6. PLANNING

25 november 2022	Collegevergadering over Strategisch Kompas
27 november 2022	Raadsinformatieavond Strategisch Kompas
9 februari 2023	Raadsinformatieavond Strategisch Kompas
9 maart 2023	RTG: raadsvoorstel Strategisch Kompas
16 maart 2023	Raadsvergadering over raadsvoorstel Strategisch Kompas
April/mei 2023	Benen op tafel sessie met gemeenteraad en college
Mei 2023	Participatietraject: Dromen over Druten
Juni 2023	Ambtelijke botsproefsessie
Juni 2023	Oplevering eerste basisnotitie (resultaat stap 1)
Juli 2023	Oplevering resultaten participatietraject (resultaat stap 2)
Begin september 2023	Botsproefsessie met de gemeenteraad en het college
Eind september 2023	Verdiepend participatietraject
November 2023	Oplevering concept Strategisch Kompas
November 2023	Inloopsessies voor participanten over concept Strategisch Kompas

December 2023	Start besluitvormingstraject - Inspraakavond voor participanten over eindresultaat - RTG - Besluitvorming